

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 876 ²	Τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου Τρίτη 15 Ἰουνίου 2021 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Μὴν ἀπελπίζεσθε (σελίδες ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου)

Ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος, ἀγαπητοί μου, εἶνε μὴ σάλπιγγα τῆς Ὁρθοδοξίας, ποὺ ὁ ἤχος τῆς φτάνει στὰ πέρατα τοῦ κόσμου. Εἶνε ἕνας μεγάλος ποταμὸς, ποὺ ἀρδεύει τὸ γεώργιον τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἐκκλησία. Εἶνε ἕνας κῆπος μὲ ποικίλα ἔγχρωμα ἄνθη, ποὺ ἀποπνέουν ἄρωμα Ὁρθοδοξίας. Εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ δέκα μεγάλα πνεύματα ποὺ ἀνέδειξε ἡ ἀνθρωπότης.

Ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι· «Ἐξ ὄνουχος τὸν λέοντα». Ἔτσι καὶ ἀπὸ λίγες σελίδες τῆς ζωῆς τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου μπορούμε νὰ ἀναλογισθοῦμε τὴν τεραστία φυσιογνωμία του.

Θὰ σταθοῦμε σὲ **τρία σημεῖα** τῆς ζωῆς του.

- Στὰ παιδικὰ του χρόνια ἦταν πολὺ ζωηρός. Τὸ σχολεῖο τὸ ἀπέφευγε. Γύριζε στοὺς δρόμους. Ἔκανε παιχνίδια μὲ τοὺς συμμαθητὰς του. Πηδοῦσε φράχτες, ἀνέβαινε βουνά. Πῆγε κάποτε στὸν κῆπο ἑνὸς γείτονα καὶ ρήμαξε τὴν ἀχλαδιά του...

Ζωηρὸ παιδί. Ἄλλ' εὐτύχησε νὰ ἔχη γονεῖς. Διότι πολλὰ παιδιὰ φαίνεται ὅτι ἔχουν γονεῖς μὰ δὲν ἔχουν. Τὸ νὰ γεννήσῃ κανεὶς παιδί εἶνε εὐκόλο· εἶνε φυσικὸ φαινόμενο καὶ συναντᾶται σὲ ὅλη τὴν φυσιολογικὴ κλίμακα τῶν ζώων. Ὅχι λοιπὸν τὸ γεννᾶν ἀλλὰ τὸ ἀνατρέφειν, αὐτὸ εἶνε τὸ δυσκολώτερο. Ἡ ἀνατροφή εἶνε «τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν».

Ὁ μικρὸς Αὐγουστίνος εἶχε γονεῖς. Ὁ πατέρας του ὁ Πατρίκιος, ἂν καὶ εἰδωλολάτρης, ἦταν πολὺ αὐστηρὸς. Ἦταν χαλινάρι στὴν ζωηρότητα τοῦ παιδιοῦ του, καὶ πολλὰς φορὲς τὸ τιμωροῦσε αὐστηρά. Δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς σημερινοὺς γονεῖς, ποὺ ἀνέχονται τὰ πάντα καὶ ἀφήνουν τὰ παιδιὰ ἀσύδοτα.

Πέρασαν τὰ χρόνια καὶ ὁ πατέρας πέθανε. Στὶς Ἐξομολογήσεις του τὸν μνημονεύει. Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, λέει, διότι μοῦ ἔδωσες αὐστηρὸν πατέρα, ποὺ μὲ συγκρατοῦσε στὴν ἀτίθαση ἡλικία μου.

Αὐστηρὸς ὁ πατέρας, καὶ ὅμως ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος τὸν εὐγνωμονεῖ. Ἀλλὰ περισσότερο εὐγνωμονεῖ τὴν ἀγία του μητέρα, τὴ Μόνικα, ποὺ ὑπενθυμίζει μεγάλες φυσιογνωμίες τῆς παλαιᾶς διαθήκης. Ἡ Μόνικα ἦτο μὴ ἡρωίδα ἀφωσιωμένη στὸ παιδί της. Καὶ ὅταν ὁ Αὐγουστίνος μεγάλωσε καὶ ἐξέκλινε ἀπὸ τὴν ὁδὸ τοῦ Κυρίου καὶ περιέπεσε σὲ πλάνες καὶ σὲ συστήματα ξένα πρὸς τὸν χριστιανισμό, ἡ **ἀγία Μόνικα ἔκλαιγε**. Πῆγε τότε στὸν ἅγιο ἐπίσκοπο Ἀμβρόσιο Μεδιολάνων καὶ τὸν ρωτοῦσε, ἐὰν ὁ Αὐγουστίνος θὰ σωθῆ. Καὶ ὁ ἐπίσκοπος ἀπήντησε· «Ἔπαγε εἰς εἰρήνην· παιδί, γιὰ τὸ ὅποιο ἡ μάνα του χύνει τόσα δάκρυα, εἶνε ἀδύνατον νὰ χαθῆ».

- Καὶ πράγματι ἦρθε καὶ γι' αὐτὸν ἡ ὥρα τῆς χάριτος. Μὴ μέρα, καθὼς βρισκόταν στὸν κῆπο, ἄκουσε μὴ μυστηριώδη φωνή· Αὐγουστίνε, «πάρε καὶ διάβασε». Ὑπήκουσε στὴ φωνὴ αὐτή, ὅπως ἄλλοτε ὁ Μέγας Ἀντώνιος ὑπήκουσε στὴ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας ποὺ ἔλεγε «Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς...» (Ματθ. 19,21). Ἀπὸ τὴ φωνὴ ἐκείνη συγκλονίσθηκε. Δίπλα του βρέθηκε ἡ ἀγία Γραφή καὶ τὰ μάτια του ἔπεσαν στὸ χωρίο τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς ὅπου ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει· «Ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός» (Ῥωμ. 13,12).

Ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη πῆρε τὴν ὀριστικὴ ἀπόφασιν νὰ γίνῃ Χριστιανός.

- Καὶ τὸ τρίτο σημεῖο, πολὺ κατάλληλο καὶ ὠφέλιμο στὴ γενεά μας, ἡ ὁποία ἔστησε εἰδῶλα στὸν ὀρθολογισμό καὶ τὸν σκεπτικισμό, εἶνε τὸ ἐξῆς. Διαβάζοντας τὸ Εὐαγγέλιο σκόνταψε ἡ μεγάλη διάνοιά του στὸ σπουδαιότερο δόγμα τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, τὸ δόγμα τῆς ἀγίας Τριάδος. Ἔνας Θεός, ἀλλὰ τρισυ-

πόστατος, Πατήρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα – ἁγία Τριάς, ἐλέησον τὸν κόσμον. Σ’ αὐτὸ τὸ δόγμα, στήν «ἐξίσωσι» αὐτή, ὅτι ἓνα εἶνε τρία καὶ τρία εἶνε ἓνα, σκόνταψε ὡσάν σὲ πρόβλημα ἀλγέβρας. **Ἄλυτο καὶ μυστηριώδες.** Διάβαζε, προσπαθοῦσε νὰ τὸ λύσῃ, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε.

Ζαλισμένος ὅπως ἦταν, ἔκανε περίπατο στήν παραλία τοῦ Ἰππῶνος, στήν Ἀφρική. Ἐκεῖ στήν ἀμμουδιά βλέπει ἓνα ξανθὸ χαριτωμένο παιδάκι. Εἶχε ἀνοίξει μιὰ λακκούβα στήν ἄμμο καὶ μὲ ἓνα κουβαδάκι προσπαθοῦσε νὰ μεταφέρῃ νερὸ ἀπὸ τὴ θάλασσα.

–Τί κάνεις ἐκεῖ, παιδί μου; τὸ ἐρωτᾷ.

Κ’ ἐκεῖνο, πού δὲν ἦταν παιδί ἀλλὰ ἄγγελος ὑπὸ μορφήν παιδιοῦ, ἀπαντᾷ·

–Βλέπεις αὐτὴ τὴ θάλασσα; Μ’ αὐτὸ τὸ κουβαδάκι θὰ τὴν ἀδειάσω.

–Τί λές, παιδάκι μου; Εἶνε δυνατόν αὐτό; Ἡ θάλασσα εἶνε ἀνεξάντλητη.

–Ἄν αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον, λέει ὁ ἄγγελος, πῶς ζητᾷς ἐσὺ μὲ τὸ μικρὸ σου μυαλὸ ν’ ἀδειάσῃς τὸν ὠκεανὸ τῆς θεότητος;

Σοφὴ ἢ ἀπάντησις. Ἐὰν χωροῦν μέσα σ’ ἓνα ποτήρι οἱ ὠκεανοὶ καὶ οἱ θάλασσοι, τότε μπορεῖ νὰ χωρέσῃ στὴ μικρὴ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος.

* * *

Τί διδασκόμεθα ἀπὸ τὰ τρία αὐτὰ σημεῖα; Ἐνα πρᾶγμα· **Μὴν ἀπελπίζεσθε.** Μακριὰ ἀπὸ μᾶς ἢ ἀπελπισία.

● **Γονεῖς!** Ζωηρὸς ἦταν ὁ μικρὸς Αὐγουστῖνος, καὶ τὰ σημερινὰ παιδιὰ εἶνε πολὺ ζωηρά. Ἄν ὑποφέρετε ἀπὸ παιδιὰ ἀτίθασα, μὴν ἀπογοητεύεσθε. Ἡ παιδαγωγικὴ ἱστορία διδάσκει, ὅτι τὰ ζωηρὰ παιδιὰ πολλὰς φορὰς ἀναδεικνύονται μεγάλοι ἄνδρες. Ἡ ζωηρότης σὲ πολλὰς περιπτώσεις εἶνε τεκμήριον ζωτικότητος, δεῖγμα ἐνθουσιώδους ἀνθρώπου, ἔνδειξις ὅτι μέσα στήν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ ὑπάρχει ἠφαίστειο· ἔχει ἀνάγκη μόνον ἀπὸ χαλιναγωγῆσι. Μὴν ἀπελπίζεσθε **γὰ τὰ ζωηρὰ παιδιὰ.** Μεταχειρισθῆτε ὅλα τὰ μέσα τῆς παιδαγωγικῆς· καὶ ἐπιείκεια, καὶ ἔπαινο, καὶ αὐστηρότητα, καὶ πρὸ παντὸς ἀγάπη. Παραπάνω ὅμως ἀπ’ ὅλα νὰ γονατίζετε ὅπως ἡ ἁγία Μόνικα ἐμπρὸς στὸ εἰκονοστάσι. Καὶ νὰ εἴστε βέβαιοι ὅτι, ὅταν ἐσεῖς δὲν ὑπάρχετε σ’ αὐτὴ τὴ ζωὴ, τὸ παιδί, πού ἀναθρέψατε ἔτσι, θὰ ἔρθῃ στὸν τάφο σας καὶ θὰ πῇ· Μάνα - πατέρα, σὰς εὐχαριστῶ!

● **Ἀκόμα. Πιστοί!** Μὴν ἀπελπίζεσθε **γὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς.** Μειονότης εἶνε οἱ Χριστιανοὶ πού ζοῦν κατὰ Θεόν· οἱ ἄλλοι, ἢ πλει-

ονότης, εἶνε ψυχροὶ σὰν τὸ Βόρειο Πόλο καὶ ἀδιάφοροι, ἄλλοι δὲ βάνουσοι ἢ ἄπιστοι καὶ ἄθεοι. Μὴν ἀπελπίζεσθε γι’ αὐτούς. Θὰ ἔρθῃ καὶ γι’ αὐτούς ἡ ὥρα τῆς χάριτος, ὅπως ἦρθε γιὰ τὸν ἱερὸ Αὐγουστῖνο καὶ ὅπως ἦρθε γιὰ τὸ ληστή, πού εἶπε τὸ «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*» (Λουκ. 23,42).

Μὴν ἀπελπίζεσθε, γονεῖς, γιὰ τὰ παιδιὰ. Μὴν ἀπελπίζεσθε, πιστοί, γιὰ τοὺς ἀπίστους. Δὲν θὰ νικήσουν τὰ θηρία· θὰ νικήσῃ τὸ ἐσφαγμένον Ἄρνιον, ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος.

● Καὶ σεῖς τέλος, **Χριστιανοὶ μελετηταί!** Μὴ ἀπελπίζεσθε **γὰ τὴν ἁγία Γραφή.**

Πολλὰς φορὰς συνέστησα· Διαβάζετε τὴν ἁγία Γραφή. Μοῦ ἀπαντοῦν· Δὲν τὴν καταλαβαίνουμε. Καὶ εἶνε ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἁγία Γραφή εἶνε θάλασσα ἀπέραντη. Ἄλλ’ ὅπως ἡ θάλασσα στήν παραλία εἶνε ῥηχὴ καὶ μπορεῖ νὰ παίξῃ ἐκεῖ κ’ ἓνα μικρὸ παιδί, ἀλλ’ ἔχει καὶ βαθειὰ μέρη πού μόνον Δῆλιοι κολυμβηταὶ μποροῦν νὰ κολυμπήσουν, ἔτσι εἶνε καὶ ἡ ἁγία Γραφή. Ὑπάρχουν χωρία πού μπορεῖ νὰ τὰ καταλάβῃ κ’ ἓνα μικρὸ παιδί· ἀλλ’ ὑπάρχουν καὶ χωρία δύσκολα, πού οὔτε ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος οὔτε κανεῖς ἄλλος μπορεῖ νὰ τὰ συλλάβῃ. Ἄφησε, λοιπόν, τὰ βαθειὰ χωρία, καὶ ἀσχολήσου μὲ τὰ σχετικῶς εὐκόλα.

Ἐπαναλαμβάνω. Γονεῖς, μὴν ἀπελπίζεσθε γιὰ τὰ παιδιὰ σας. Πιστοί, μὴν ἀπελπίζεσθε γιὰ τοὺς ἀπίστους καὶ τοὺς ἀθέους. Χριστιανοὶ μελετηταί, μὴν ἀπελπίζεσθε ὅταν δυσκολεύεσθε νὰ καταλάβετε τὴν ἁγία Γραφή.

Διαβάζετέ τὴν ὅπως τὴν διάβαζε ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος. Σὰς δίδω ἱερὸ κανόνα· διαβάζετε κάθε μέρα τὴν ἁγία Γραφή. Εἶνε καύχημά μας, ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καυχήματα. Ὅπως ἀπ’ ὅλες τὶς γυναῖκες ὁ Θεὸς ἐξέλεξε ὡς μητέρα τοῦ τὴν Παρθένου Μαρίας, ἔτσι καὶ ἀπ’ ὅλες τὶς γλώσσες τοῦ κόσμου διάλεξε τὴν ἐλληνικὴ γιὰ νὰ γραφῇ τὸ Εὐαγγέλιό του. Αὐτὸ εἶνε προνόμιον τῆς φυλῆς μας. Ἐν τούτοις οἱ Ἕλληνες δὲν ἀνοίγουμε τὴν ἁγία Γραφή...

Διαβάζετε τὸ Εὐαγγέλιον ἡμέρα καὶ νύχτα. Δὲν εἴμαστε Χριστιανοὶ ἂν δὲν τὸ διαβάζουμε. Τὸ Εὐαγγέλιον εἶνε τὸ ὠραιότερον βιβλίον τοῦ κόσμου. Εἶνε τὸ σύνταγμά μας. Ἐὰν ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἐφαρμόζαμε ὡς σύνταγμα τὸ Εὐαγγέλιον, σήμερα ἢ Ἑλλάς θὰ ἦταν διεθνὴς παράδεισος, ὑπόδειγμα λαοῦ.

Αὐτὰ τὰ λίγα εἶχα νὰ πῶ σήμερα στὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, καὶ εἶθε ὁ Θεὸς διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου νὰ σκέπη καὶ νὰ φυλάττη πάντας ἡμᾶς· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2389	Τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Τρίτη 29 Ἰουνίου 2021	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

«Ἀγαπᾶς με;»

«Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με πλεῖον τούτων;...» (Ἰω. 21,15-18)

Θυμᾶστε, ἀγαπητοί μου, τὸν Πέτρο τὴ νύχτα τῆς Μεγάλης Πέμπτης ὅταν ὁ Κύριος δικαζόταν; Στὴν αὐλὴ Ἄννα καὶ Καϊάφα στεκόταν σὰν ἄγνωστος· ἀλλ' ἀναγνωρίστηκε, καὶ ἀρνήθηκε τὸν Διδάσκαλο· τρεῖς φορές! ἔπεσε, καὶ ἡ πῶσι του ἦταν μεγάλη.

Ποιά νὰ ἦταν ἡ **ψυχολογικὴ του κατάστασι**; τί διαλογισμοὶ τὸν τάραξαν ἕως τὴν Ἀνάστασι; Βρῆκε παρηγοριά, ἢ ἄκουσε λόγια αὐστηρά; Δὲν λένε τὰ Εὐαγγέλια. Σίγουρα ἡ ψυχὴ του θὰ καλύφθηκε ἀπὸ μελαγχολία. Αὐτὸς ν' ἀρνηθῆ τὸν Διδάσκαλο; Πολὺ βαρὺ! Κινδύνευσε ν' ἀπελπισθῆ. Ἡ θεία χάρις τὸν κράτησε. Σώθηκε, γιὰ νὰ διαλαλῆ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ! Ἄν ἦταν ἄλλος θὰ ψυχραίνονταν, θὰ διέκοπτε κάθε δεσμό. Ἄλλ' ὁ Κύριος δὲν ἀρνήθηκε τὸν Πέτρο, δὲν τὸν διέγραψε. Ἀπόδειξις ἐκεῖνο τὸ βλέμμα, μὲ παράπονο καὶ στοργή, ποὺ τοῦ ἔρριξε ἀμέσως τότε καὶ τὸν ἔκανε ν' ἀναλυθῆ σὲ δάκρυα· ἀπόδειξις κι ὅτι στὸ ἀναστάσιμο μήνυμα τοῦ ἀγγέλου στίς μυροφόρες γίνεται μνεῖα σ' αὐτόν· «**Υπάγετε εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ...**» (Μάρκ. 16,7)· ἀπόδειξις καὶ ὁ **διάλογος** μεταξὺ Ἰησοῦ καὶ Πέτρου **στὸ γιαλὸ τῆς Τιβεριάδος**.

Ὁ Κύριος τὸν ρωτᾷ· –Σίμων γιὰ τοῦ Ἰωνᾶ, μὲ ἀγαπᾶς περισσότερο ἀπὸ τοὺς συμμαθητάς σου; –Ναί, Κύριε, λέει ὁ Πέτρος, σὺ γνωρίζεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Ὁ Κύριος ὅμως ἐπαναλαμβάνει δύο ἀκόμη φορές τὴν ἐρώτησι· «**Ἀγαπᾶς με;**». Τὴν τρίτη ὁ Πέτρος, βλέποντας ὅτι ἡ ἀγάπη του ἀμφισβητεῖται, λυπήθηκε καὶ εἶπε· Κύριε, σὺ τὰ ξέρεις ὅλα· **ξέρεις σὲ ἀγαπῶ**.

Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας παρατηροῦν, ὅτι ὁ Πέτρος **μὲ τὴν τριπλῆ ὁμολογία** τῆς ἀγάπης του στὸ Χριστὸ **διώρθωσε τὴν τριπλῆ ἄρνησι** καὶ ἀποκαταστάθηκε στὸ ἀποστολικὸ ἀξίωμα.

Ἡ ἐρώτησι αὐτῆ τοῦ Κυρίου στὸν Πέτρο **ἀπευθύνεται** καὶ **σὲ ὅλους** τοὺς μαθητάς, σὲ κάθε πιστὸ κάθε ἐποχῆς. Ἀπ' τὸν οὐρανὸ ἐρωτᾷ

τὸν καθένα μας «**Ἀγαπᾶς με;**». Ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, σὲ ἀγαπῶ. Ἀπήντησε μὲ λόγο τότε, καὶ μὲ τὸ αἷμα του κατόπιν. **Ἐμεῖς τί ἀπαντοῦμε;**

Τὴν **ἀγάπη** ὡς αἴσθημα εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴν τὴν ἔχη δοκιμάσει ἄνθρωπος. **Εἶνε ἔμφυτη**. Δίχως ἀγάπη ὁ ἄνθρωπος εἶνε σὰν ψάρι ἔξω ἀπ' τὴ θάλασσα. Ἀρέσκεται, εὐφραίνεται στὴν ἀγάπη. Ἀγαπᾷ τὸν τόπο τόπο του, τὸ περιβάλλον του, τοὺς συνανθρώπους· γονεῖς, συγγενεῖς, φίλους, εὐεργέτες, δασκάλους. Ἀγαπᾷ τὴν κοινωνία, τὸ ἔθνος, τὴν πατρίδα, τὴν ἀνθρωπότητα.

Τέλος ἐδῶ; Ὡς κήρυκας ἔρχομαι νὰ διεκδικήσω μία θέσι, τὴν πρώτη στὴν καρδιά σας, **γιὰ τὸ Χριστό**. Σ' αὐτὸν θέλω νὰ σᾶς ἐλκύσω. Αὐτὸν πρέπει ν' ἀγαπήσουμε· γιὰ μύριους λόγους, **γιὰ ἄπειρες εὐεργεσίες του**. Ὅλα γύρω, ἀπ' τὰ ἐλάχιστα ἕως τὰ μέγιστα, φέρουν τὴ σφραγίδα του, σὲ ὅλα κατοπτρίζεται τὸ μεγαλεῖο του, οἱ θεῖες ιδιότητές του· πανσοφία, παντοδυναμία, ἀγαθότης του. «**Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν**» (Ἰω. 1,3).

Ὅποιος δέχεται αὐτὴ τὴ ἀλήθεια, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε Ὁ ΛΟΓΟΣ, διὰ τοῦ ὁποῖου δημιουργήθηκαν, ζοῦν καὶ συντηροῦνται ὅλα, θὰ δῆ τὸ σύμπαν πολὺ διαφορετικὰ· θὰ τοῦ φανῆ σὰν ἀπέραντος ναὸς τοῦ Ὑψίστου, θὰ νιώσῃ εὐγνωμοσύνη. Λέει ἓνας μυστικὸς συγγραφεύς· Ξεχώρισε ἀπ' ὅλα τὰ κτίσματα ὅ,τι ἐκλεκτὸ παρατηρεῖς (εὐῶδες, γλυκό, ὠραῖο, δυνατό...) συγκέντρωσέ τα καὶ πολλαπλασιάσέ τα, γιὰ νὰ συλλάβῃς μία ἀμυδρὴ ἰδέα τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ κάλλους τοῦ **Χριστοῦ, τῆς πηγῆς κάθε ἀγαθοῦ**. Αὐτὸς εἶνε τὸ κρίνο, τὸ ρόδο, ἡ ἄμπελος, τὸ δένδρο, τὸ ἔαρ, ὁ ἥλιος, τὸ ψωμί, τὸ νερό, ὁ οἶνος, ἡ δροσιά. Ὅχι ὅτι στὰ κτίσματα ὑπάρχει κατατμημένα σὲ μόρια ἢ Θεότης, ὅπως βλάσφημα φρονοῦν οἱ πανθεισταί, ἀλλὰ γιὰτὶ κάθε δημιουργημὰ ἀντανακλᾷ **τὴ δύναμι καὶ τὸ κάλλος του**. Ὅλα σοῦ φωνάζουν· «**Ἀγάπα τὸ Χριστό**».

Ἡ ὑψίστη εὐεργεσία τοῦ Χριστοῦ. Κι ἂν τώρα ρίξης τὸ βλέμμα σου στὸ πνευματικὸ σύμπαν, νέες ἀφορμὲς θαυμασμοῦ κ' εὐγνωμοσύνης θὰ βρῆς! Καὶ ποιὸ εἶνε τὸ πνευματικὸ σύμπαν; **Σὺ ὁ ἴδιος**, ἄνθρωπε. Ἐρεῦνησε τὸν ἑαυτὸ σου στὸ βαθύτερο εἶναι του. Θὰ δῆς ὅτι **ἡ ψυχὴ**, ἀδιάφθορη ὅπως βγῆκε ἀπ' τὰ χέρια τοῦ θείου Καλλιτέχνου, πετάει σὲ ὕψη, ἀγγίζει τὰ κράσπεδα τῆς θείας μεγαλωσύνης· ἀλλὰ καὶ ἡ ἴδια, ἂν δὲν προσέξῃ, τσακίζεται, πέφτει σὲ χάη, καταντᾷ στὸν ἄδη. Ποιὸς μπορεῖ νὰ τῆ βγάλῃ ἀπὸ 'κει; Μόνο ὁ Χριστὸς. Αὐτὸς ἀγάπησε τόσο τὸν ἄνθρωπο, ὥστε κατέβηκε ἕως τῆ φάτνη καὶ τὸν ἄδη· διὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως ἄρπαξε τὴν ψυχὴ, τὴν ἀνύψωσε, χάρισε στὸν ἄνθρωπο ἀνεκτίμητα δῶρα. Κολυμπᾶμε κυριολεκτικὰ μέσα στὶς εὐεργεσίεις του.

Ἐναν **ἱεραπόστολο**, πού κήρυττε θερμὰ τὸ Χριστό, κάποιος ἀπὸ τοὺς ἀγρίους τὸν ρώτησε: –Γιατί ἀγαπᾷς τόσο τὸ Χριστό; Ὁ ἱεραπόστολος ἔσκυψε στὴ γῆ, χάραξε κύκλο, ἔκλεισε τὴν περιφέρειά του μὲ ξερὰ ξύλα, ἔβαλε φωτιά, κι ὅταν σχηματίστηκε πύρινος κλοιός, πῆρε ἕνα **σκουλήκι** καὶ τὸ ἔριξε στὴ μέση. Αὐτὸ πήγαινε ἐδῶ κ' ἐκεῖ νὰ βρῆ διέξοδο, μὰ δὲν εὗρισκε. Θὰ καιγόταν. Τότε αὐτὸς ἔσκυψε, τὸ πῆρε καὶ τὸ ἔβαλε στὸν κόρφο του. Τὸ σκουλήκι σώθηκε. –Κατάλαβες; εἶπε στὸν ἰθαγενῆ. Ἡ φωτιά εἶνε ἡ ἁμαρτία, τὸ σκουλήκι εἶμαι ἐγὼ πού κινδύνευα, καὶ ὁ Χριστὸς εἶνε ἐκεῖνος πού μὲ ἔσωσε καὶ μὲ ἀσφάλισε. Πῶς νὰ μὴν τὸν ἀγαπῶ;

Εὐγνωμονοῦμε; Ἐμπρὸς στὸ σταυρὸ ὁ ἁμαρτωλὸς δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ συγκινηθῆ βαθεία. Ὁ ἄπιστος δὲν καταλαβαίνει γήινος ὅπως εἶνε, εὐγνωμονεῖ μὲν τὸ συνάνθρωπό του γιὰ ἕνα ποτήρι νερὸ ἢ μιὰ φιάλη αἶμα, δὲν εὐγνωμονεῖ ὅμως τὸ Θεάνθρωπο πού ἄνοιξε τὶς φλέβες του στὸ σταυρὸ καὶ τὸν λύτρωσε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία.

Ὁ πιστὸς αἰσθάνεται, ὅτι ἡ ὑψίστη εὐεργεσία τοῦ Χριστοῦ σ' αὐτὸν εἶνε **ἡ προσφορά τοῦ τιμίου τοῦ αἵματος**. Ὅσο μελετᾷ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, τόσο θαυμάζει τὴν ἀγάπη του, κυριεύεται ἀπὸ εὐγνωμοσύνη. Πῶς νὰ τὴν ἐκφράσῃ; Γράφει ὁ Παπίνι: «Ὅλα τὰ δάκρυά μας δὲν φτάνουν νὰ ἐξαγοράσουν μιὰ σταλαγματιὰ ἀπ' ἐκεῖνες πού ἔπесαν κόκκινες καὶ βαρεῖες στὸν τόπο τοῦ κρανίου».

Τὴν **εὐγνωμοσύνη** στὸ Σωτῆρα Χριστὸ ἐκφράζει τὸ ἀπολυτικίο τῆς ἀκολουθίας τῶν ἀχράντων παθῶν: «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ τιμίῳ σου αἵματι· ... Σωτῆρ ἡμῶν, δόξα σοι». Καθὼς καὶ τὸ «Ἕγνος ἅπας ἡττᾶται συνεκτείνεσθαι σπεύδων τῷ πλήθει τῶν πολ-

λῶν οἰκτιρῶν σου· ἰσαριθμοὺς γὰρ τῇ ψάμμω ὤδῳ ἂν προσφέρωμέν σοι, Βασιλεῦ ἅγιε, οὐδὲν τελοῦμεν ἄξιον, ὧν δέδωκας ἡμῖν...» (Ἀκάθ. ὕμν.Υ).

Ἡ φοβερὴ ἔκπληξι. Ἀπορεῖ κανεὶς πῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού δὲν ἀγαποῦν τὸ Χριστό, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑβρίζουν. Θὰ εἶνε ἔτσι ὡς τὸ τέλος; Εἶθε πρὶν ἀπέλθουν, νὰ μετανοήσουν. Γιατὶ στὸ μέλλοντα κόσμῳ θὰ ἐκπληρωθῆ ὁ λόγος «*Ὁψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν*» (Ἰω. 19,37).

Μόνο **χουδαῖες ψυχές** μένουν πωρωμένες. Ἄλλ' ὅποιος μισεῖ τὸν Ἰησοῦ, θ' ἀγαπήσῃ τὸν διάβολο, αὐτὸς θὰ θρονιαστῆ στὴν καρδιά του, καὶ μπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῆ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου: «*Καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος*» (Ματθ. 26,24). Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο ἐκσφενδονίζει ἀνάθεμα: «*Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα. μαρὰν ἀθᾶ*» (Α' Κορ. 16,22).

Ὅσοι εἶνε φίλοι τοῦ Χριστοῦ ἐκδηλώνονται. **Ἡ ἀγάπη ἐξωτερικεύεται μὲ πολλοὺς τρόπους.** Ἐρεῦνησε κ' ἐσὺ τὸν ἑαυτὸ σου· ἔχεις ἐκδηλώσεις ἀγάπης πρὸς Ἐκεῖνον πού εἶνε ὁ Ἀγαπητὸς τῶν ἀγαπητῶν; Τὸν λατρεύεις στὸ ναό, ἀκοῦς τὸ λόγο του, μελετᾷς Γραφῆ, μετέχῃς στὸ Μυστικὸ Δείπνο; Εὐφραίνεσαι ὅταν ἐπαινῆται, λυπᾷσαι - διαμαρτύρεσαι ὅταν τὸν βλαστημοῦν; Ἀγαπᾷς ὅ,τι θέλει, καὶ μισεῖς ὅ,τι δὲν θέλει; Κάνεις φίλους γιὰ τὸν Ἰησοῦ καὶ ἐχθροὺς γιὰ τὸν Ἰησοῦ; Ποῦ τρέχουν οἱ λογισμοί σου; Τὸν σκέπτεσαι ἢ μεριμνᾷς γιὰ ματαιότητες; Σὲ θέλγει; μιλᾷς μαζί του μὲ νοερὰ προσευχὴ καὶ «*στεναγμοὺς ἀλαλήτους*» (Ρωμ. 8,26); Θλίβεσαι γιὰ τοὺς ἀπίστους; Ποθεῖς νὰ «*κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιο*» «*πάσῃ τῇ κτίσει*» (Μάρκ. 16,15); Εἶσαι ἔτοιμος γιὰ θυσίες, νὰ διακόψῃς φιλίες, συγγενικοὺς δεσμούς, νὰ καταστρέψῃς τὸ μέλλον σου, νὰ πεθάνῃς ἄσημος, παραγκωνισμένος, καὶ τὸ αἷμά σου νὰ χύσῃς γιὰ τὸ Χριστὸ ὅπως τὸ ἔχυσε Ἐκεῖνος γιὰ σένα; Ζῆς μὲ τὴν προσδοκίαν τῆς Δευτέρας Παρουσίας; Κράζεις κ' ἐσὺ «*Σέ, Νυμφίε μου, ποθῶ...*»; καὶ «*Ναὶ ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ*»; (Ἀπ. 22,20).

Ἀδελφέ! Ὁ Χριστὸς εἶπε: «*Ἐὰν ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε*» (Ἰω. 14,15). Χλιαρὴ σήμερα ἡ ἀγάπη σ' αὐτόν, φωτιά γιὰ τὰ ἐν κόσμῳ· ἔρωτας σαρκός, δόξης, χρήματος.

Χριστέ! Σὺ μᾶς ἀγάπησες μὲ ἀγάπη δίχως ὄρια. Ἐμεῖς;... Σύντριψε εἰδῶλα, σβῆσε ἐπίγειους ἔρωτες, φλέξε καρδιές μὲ τὴν ἀγάπη τῶν ἐκλεκτῶν σου. Ἀξίωσε κ' ἐμᾶς στὸ ἐρώτημά σου «*Ἀγαπᾷς με;*» ν' ἀπαντοῦμε: «*Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλω σε*» (Ἰω. 21,17).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΗ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2390	Τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων Τετάρτη 30 Ἰουνίου 2021	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

«Ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς»

«Λήψετε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρεία καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. 1,8)

Υπάρχουν, ἀγαπητοί μου, στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων **κρίσιμες στιγμές**, ζυγίζουν αἰωνιότητα· λαμβάνονται τότε ἀποφάσεις σὲ μεγάλα ζητήματα. Σὲ πρόσωπα ποὺ κλήθησαν νὰ παίξουν εὐρύτερα ρόλο, στὸ ἔθνος ἢ στὴν ἀνθρωπότητα, οἱ στιγμές αὐτὲς γίνονται γνωστές· πῶς ὁ ὑπῆρέτης ἔγινε ἄρχοντας, ὁ στρατιώτης στρατάρχης, ὁ βοσκὸς βασιλιάς...

Μελετώντας ὅμως τὴν παγκόσμιο ἱστορία δὲν θὰ βροῦμε στιγμὲς σπουδαιότερες ἀπὸ **ἐκείνες ποὺ σημειώνει ἡ Βίβλος**. Εἶνε αὐτὲς ποὺ ὁ Θεὸς ἐπεμβαίνει καὶ συντελοῦνται κοσμογονικὲς μεταβολές· ἐκεῖ ἰσχύει τὸ «*Αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου*» (Ψαλμ. 76,11).

Θέλετε νὰ δῆτε μιὰ τέτοια στιγμή; Εἶνε τότε, ποὺ ὁ ὄμιλος δώδεκα ἀνδρῶν σ' ἓνα ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐτοιμάζεται νὰ βγῆ γιατί; Γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὴν οἰκουμένη καὶ νὰ στήσῃ παντοῦ τὴ σημαία τοῦ σταυροῦ· **ἡ στιγμή τῆς ἀποστολικῆς ἐξορμήσεως!** Εἶνε ἀνθρωποὶ ἄγνωστοι, ποὺ θὰ γίνουν πασίγνωστοι. Τὰ ὀνόματά τους εἶνε στὸ Εὐαγγέλιο καὶ πρὸ παντὸς στὶς καρδιὲς ἐκείνων ποὺ δι' αὐτῶν πίστεψαν στὸ Χριστό. Τί μεγάλη μεταβολή!

«Ὅποιος θ' ἄκουγε τὸ σκοπὸ τους, θὰ προεξωφλοῦσε τὴν ἀποτυχία. Ἐκεῖ ὅπου ἀπέτυχαν Σωκράτες καὶ Πλάτωνες κ.ἄ., θὰ ἐπιτύχαναν αὐτοί, οἱ ἀλιεῖς τῆς Γαλιλαίας; **Μὲ μηδαμινὰ μέσα, ὕψιστα καὶ αἰώνια ἀποτελέσματα; Πῶς;** Ἡ ἱστορία περιγράφει τὸ θαῦμα. Ἡ λογικὴ ἀπορεῖ. Ἡ πίστις μόνο ἐξηγεῖ.

Ὁ Ἥλιος Μηνιάτης λέει· –*Ψαρᾶδες φτωχοὶ κι ἀγράμματοι, τί ἐπιχειρεῖτε; –Πᾶμε νὰ πείσουμε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀρνηθοῦν τὰ πάντα, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Ἐσταυρωμένου νὰ προτιμήσουν τὴν καταφρόνησι καὶ νὰ ζοῦν μὲ ἀγάπη καὶ στοὺς ἐχθρούς· πᾶμε νὰ κηρύξουμε τὴ νέα διδασκαλία σὲ στρατάρχες καὶ βασιλεῖς, ῥήτορες· πᾶμε νὰ φέρουμε τὸν κόσμον σὲ ἄλλη πί-*

στι καὶ ζωῇ. –Καὶ μὲ ποιὲς δυνάμεις, ποιά ὄπλα; –Εκείνος ποὺ μᾶς ἔστειλε, μᾶς παρήγγειλε νὰ μὴ πάρουμε μαζί μας μήτε ραβδί. –Ἐχετε χρήματα, εὐγλωττία, δύναμι λόγου; –Ὅχι· ἐμεῖς δὲν ξέρουμε τί εἶνε σοφία κόσμου, δὲν μιλάμε ἄλλη γλῶσσα ἀπ' τὴ δική μας. –Ποῦ λοιπὸν στηρίζεστε; –Μόνο στὴ δύναμι τοῦ Διδασκάλου μας καὶ ἐλπίζουμε νὰ τὰ καταφέρουμε... Καὶ τί ἀκούω, ἀκροαταί μου; Ὅσα εἶπαν αὐτοί, τὰ κατώρθωσαν!(ὁμ. εἰς τὴν Α' Κυρ. Νηστ. «Διδαχαὶ καὶ λόγοι», Ἀθήναι 1960¹⁷, σσ. 46-47).

Ἀσύγκριτη ἡ ἀποστολή τους· καμμιά ἄλλη ἄλλη δὲν τὴν φτάνει. Τί ἔμεινε π.χ. ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορία τοῦ Ἀλεξάνδρου; Καὶ τί προσφέρουν σήμερα οἱ μεγάλες διαστημικὲς ἐπιχειρήσεις, ποὺ γίνονται ἀπὸ ἀλαζονεία καὶ ὑπερηφάνεια γιὰ ἐπίδειξι δυνάμεως καὶ κυριαρχία; Δημιουργοῦν τὴ νέα Βαβέλ. Ἡ ἄθρη ἐπιστήμη διαιρεῖ τὸν κόσμον, ἐνῶ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ κάλεσε καὶ καλεῖ **σὲ θαυμαστὴ ἐνότητα**. Μοναδικὴ ἡ ἀποστολὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων, ἡ σπουδαιότερη στὴν ἱστορία.

Αὐτὸ δὲν ἦταν τυχαῖο. **Προηγήθηκε προετοιμασία**. Ἔγινε πρῶτα ἡ προσωπικὴ κλῆσι τοῦ καθενός. Ἀκολούθησε ἡ ὁμαδικὴ καὶ ὀριστικὴ κλῆσι τους (βλ. Ματθ. 10,2-4, Μάρκ. 3,13-19, Λουκ. 6,12-16), πρὸ τῆς ὁποίας ὁ Ἰησοῦς ἀνέβηκε στὸ ὄρος καὶ πέρασε ὅλη τὴ **νύχτα προσευχόμενος**. Ἄφησε δίδαγμα, ὅτι καμμιά ἐκλογή ποιμένος δὲν πρέπει νὰ γίνεται χωρὶς ἐκτενῆ ὀλονύκτια προσευχή.

Προηγήθηκαν ἀκόμη **τρία σημαντικώτατα γεγονότα**· ἡ Ἀνάστασις, ἡ Ἀνάληψις καὶ ἡ Πεντηκοστή. Ἡ Ἀνάστασις τοὺς στερῶσε στὴν πίστι, ὅτι ὄχι γιὰ νεκρὸ ἀλλὰ γιὰ ζῶντα καὶ νικητὴ θὰ ἔδιναν τὴ μάχη. Ἡ Ἀνάληψις τοὺς ἔδειξε, ὅτι στὸν οὐράνιο κόσμον ἀναπαύονται οἱ ἐλπίδες καὶ γιὰ τὴν κατάκτησί του θ' ἀγωνιστοῦν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἡ Πεντηκοστὴ τοὺς ὥπλισε μὲ τὴν ὑπερφυσικὴ δύναμι ποὺ εἶχε ὑποσχεθῆ ὁ Κύριος. Χωρὶς αὐτὰ πῶς θὰ τολ-

μοῦσαν οἱ ἄλιεῖς τῆς Γαλιλαίας νὰ ἐπιχειρήσουν ἔργο καταδικασμένο σὲ ἀποτυχία;

Ὅσοι ἐπιθυμεῖτε νὰ ἐργασθῆτε ἱεραποστολικά, ἂν δὲν προηγηθῆ **προετοιμασία**, βαθειὰ **ἐπεξεργασία** τοῦ χαρακτήρος καὶ πρὸ παντὸς ἂν δὲν **ἔλθῃ Πνεῦμα ἅγιο** ν' ἀνακαινίσῃ τὴν καρδιά, μὴ ξεκινήσετε· θ' ἀποτύχετε. Περιμένετε **τὴ δική σας Πεντηκοστή**. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο «*ἦν μὲν ἀεὶ καὶ ἔστι καὶ ἔσται, οὔτε ἀρξάμενον οὔτε παυσόμενον*» (Γρηγ. Ναζιανζηνὸς καὶ ὕμν. Πεντηκ).

Ποιά ἦταν ἡ **πορεία τῶν Δώδεκα ἀποστόλων** καὶ ποιό τὸ μαρτυρικό **τέλος** τους;

Ὁ **Ἀνδρέας** κήρυξε στὴ Βιθυνία, στὰ παράλια τοῦ Πόντου, σὲ Ἀρμενία, Σκυθία, Βυζάντιο, Θράκη, Μακεδονία, Θεσσαλία, Ἀχαΐα, καὶ σταυρώθηκε στὴν Πάτρα χιαστί.

Ὁ **Ἰάκωβος τοῦ Ζεβεδαίου** ἔδρασε στὴν Ἰουδαία καὶ ἐσφάγη μὲ μάχαιρα στὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ τὸν Ἡρώδη Ἀγρίππα.

Ὁ **Φίλιππος** κήρυξε στὴ Μικρὰ Ἀσία μὲ συνεργάτιδα τὴν ἀδελφή του Μαριάμνη καὶ σταυρώθηκε στὴν Ἱεράπολι τῆς Φρυγίας.

Ὁ **Θωμᾶς** κήρυξε στὴ Μεσοποταμία, στοὺς Πέρσες καὶ Μήδους, ἔφτασε στὶς Ἰνδίες, καὶ θανατώθηκε ἐκεῖ μὲ ἀκόντια στὸ πλευρό.

Ὁ **Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος** κήρυξε σὲ Ἀρμενία· σταυρώθηκε στὴν Οὐρβανόπολι - Ἰνδιῶν.

Ὁ **Ματθαῖος** κήρυξε σὲ Αἴθιοπία, Συρία, Περσία, Μακεδονία καὶ λιθοβολήθηκε.

Ὁ **Ἰάκωβος τοῦ Ἀλφαίου** κήρυξε στὴν Αἴγυπτο καὶ κρεμάστηκε.

Ὁ **Σίμων ὁ Κανανίτης ἢ Ζηλωτῆς** κήρυξε σὲ Αἴγυπτο, Βρετανία· σταυρώθηκε στὴν Ἀφρική.

Ὁ **Ἰούδας Ἰακώβου ἢ Θαδδαῖος ἢ Λεββαῖος** κήρυξε σὲ Μεσοποταμία, Ἀραβία, κρεμάστηκε καὶ πληγώθηκε μὲ τόξα.

Ὁ **Ματθίας** κήρυξε στὴν Αἴθιοπία καὶ ἐτελειώθη ἀφοῦ ὑπέστη πολλὰ μαρτύρια.

Τέλος ὁ **Παῦλος** μέσα σὲ 30 περίπου χρόνια, ἔκανε 4 περιοδεῖς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ μέχρι Ἰλλυρικοῦ, ἔφερε μυριάδες στὸ Χριστό· ἔφτασε σὲ Ῥώμη καὶ Ἰσπανία, καὶ ἀποκεφαλίστηκε κατὰ διαταγὴ τοῦ Νέρωνος.

Μποροῦσε βέβαια ὁ Θεὸς καὶ ἀλλιῶς νὰ διαδώσῃ τὸ εὐαγγέλιο. Ἄλλ' ἀπὸ συγκατάβασιν **διάλεξε ἀνθρώπους ἄσημους**· «*τὰ μωρὰ*» καὶ «*τὰ ἀσθενῆ*» καὶ «*τὰ ἐξουθενημένα*» τοῦ κόσμου καὶ «*τὰ μὴ ὄντα*» (Α' Κορ. 1,27-28). Σ' αὐτούς, πού οἱ μεγάλοι τῆς γῆς δὲν θ' ἀνέθεταν καμμία ἀποστολή, ὁ Κύριος ἐμπιστεύθηκε τὴ σπουδαιότερη ἀπ' ὅλες, νὰ γίνουν συνεργοὶ του στὸ ἀφράστως μεγαλειῶδες ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν, στὸ ὁποῖο καὶ «*ἄγγελοι ἐπιθυμοῦ-*

σι παρακύψαι» (Α' Πέτρ. 1,12). Αὐτὰ τὰ εὐθραυστα σκευὴ πῆρε, τὰ γέμισε μὲ τὸ ἐκλεκτὸ μύρο του, καὶ δι' αὐτῶν ἢ «*εὐωδία Χριστοῦ*» ὡς «*ὁσμὴ ζωῆς*» (Β' Κορ. 2,15-16) χύθηκε σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Καὶ λοιπὸν ὁ Κύριος ἔπραξε τὸ πᾶν, καὶ **οἱ ἀπόστολοι δὲν προσέφεραν τίποτε**; Ὅχι. Τοὺς πῆρε συνεργούς· θεῖος καὶ ἀνθρώπινος παράγων **συνεργάσθησαν**. Οἱ ἀπόστολοι προσέφεραν ὅ,τι εἶχαν· τὴν ὑπακοή, τὴν αὐταπάρνησί τους, σήκωσαν τὸ σταυρό τους, βάδισαν τὴ στενὴ καὶ τεθλιμμένη ὁδὸ, ἀκολούθησαν πιστὰ στὰ ἴχνη τοῦ Ἑσταυρωμένου. Προσέφεραν τὴν ἀγνότητα καὶ ἀπλότητά τους, τὴν ταπείνωσι, τὴν πίστι καὶ τὴν ἀγάπη τους. Ἔδωσαν τέλος τὸ αἷμα τους, μὲ τὸ ὁποῖο μετὰ τὸν Μάρτυρα τοῦ Γολγοθᾶ πότισαν τὸ δέντρο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τίποτε δὲν κράτησαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους· **τὰ ἔδωσαν ὅλα γιὰ τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ**. Ὑπῆρξαν ἱερὰ σφάγια, ὀλοκαυτώματα. Ἀκούγεται τὸ ὄσμα τῆς ἀγάπης τους· «*Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; Καθὼς γέγραπται ὅτι ἐνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. Ἄλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστώτα οὔτε μέλλοντα οὔτε ὑψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν*» (Ρωμ. 8,35-39).

Γι' αὐτὸ ἡ **Ἐκκλησία ὀνομάζεται ἀποστολική**, τίτλος πού δημιουργεῖ βαρεῖες ὑποχρεώσεις· ἀποστολικὴ **διδασχὴ**, ἀποστολικὴ **ζωὴ καὶ πολιτεία** πρέπει νὰ ἔχουμε.

Οἱ ἀπόστολοι γκρέμισαν τὸν εἰδωλολατρικὸν κόσμον, φώτισαν τὰ ἔθνη, δημιούργησαν νέο κόσμον. **Πῶς εἴλκυσαν**; Μὲ τὴν ἀπλὴ διδασκαλία τους πού κήρυττε Ἰησοῦν Χριστὸν ἑσταυρωμένον καὶ ἀναστάντα, μὲ τὰ θαύματά τους, μὲ τὸ ἅγιο παράδειγμά τους. Σ' αὐτοὺς βρῆκε ἐφαρμογὴ ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ «*Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς*» (Ματθ. 5,16).

Ἀναδείχθησαν ἔσοπτρα ἀκηλίδωτα τοῦ Λόγου, μαγνήτες, ἥλιοι φωτίζοντες. Εἶνε τρανοτάτη ἀπόδειξις ὅτι ἡ πίστι μας εἶνε ἐξ οὐρανοῦ.

Ἕνας πολιτικὸς εἶπε γιὰ κάποιους μαχητὰς μία φράσι, πού ἐμεῖς τὴν ἀποδίδουμε στοὺς ἀποστόλους· «**Οὐδέποτε τόσο πολλοὶ ὀφείλουσαν τόσα πολλὰ σὲ τόσο λίγους**».

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος